

GYORSTÁJÉKOZTATÓ

A Magyar Bútor és Faipari Szövetség időszaki információja
/Készült, 2005. június /

A 2005. év január - március

1.) Makroszintű gazdasági folyamatok

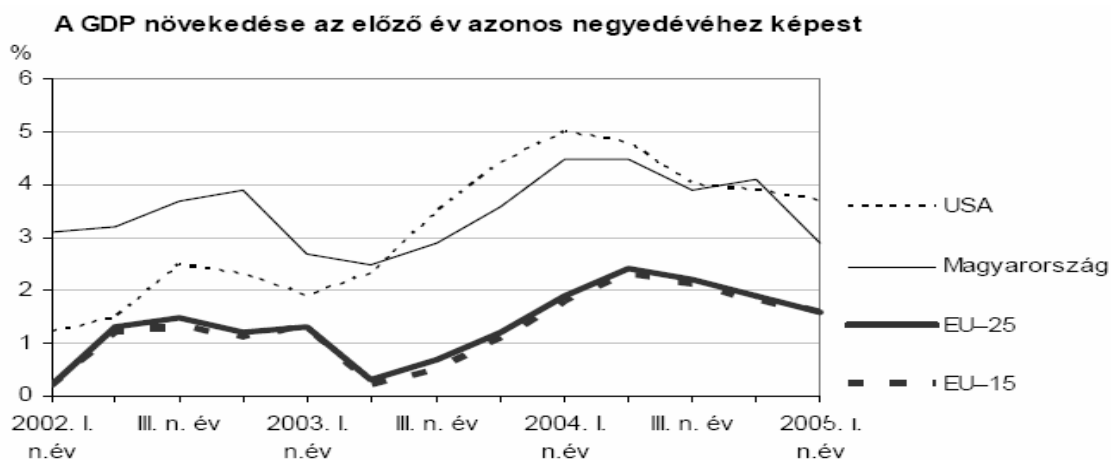
A KSH értékelése szerint a magyar gazdaság 2005 I. negyedévében a fő nemzetközi tendenciákkal összhangban fejlődött. A bruttó hazai termék(GDP) 2,9%-kal volt nagyobb, mint az előző év azonos időszakában. Ez a növekedési ütem mérsékeltebb a tavaly I. negyedévinél, és alatta marad a GDP éves szintű növekedési ütemének is. A KSH 2005. május 18-án közzétett revideált adatai szerint 2004-ben 4,2%-kal nőtt a GDP, a naptárhatástól megtisztított index pedig 4,1%-kal.

A világgazdaság mindhárom szuperhatalma – az Egyesült Államok, Japán és az Európai Unió – az I. negyedévre szerényebb növekedési ütemet tett közzé a tavalyinál, a lassulás mértéke azonban eltérő.

Az USA gazdasági növekedése a mérséklődés ellenére élénknek tekinthető. A GDP az I. negyedévben 3,7%-kal nőtt az előző év azonos időszakához képest.

Japán gazdasági növekedése 0,8%-os volt 2005 I. negyedévében.

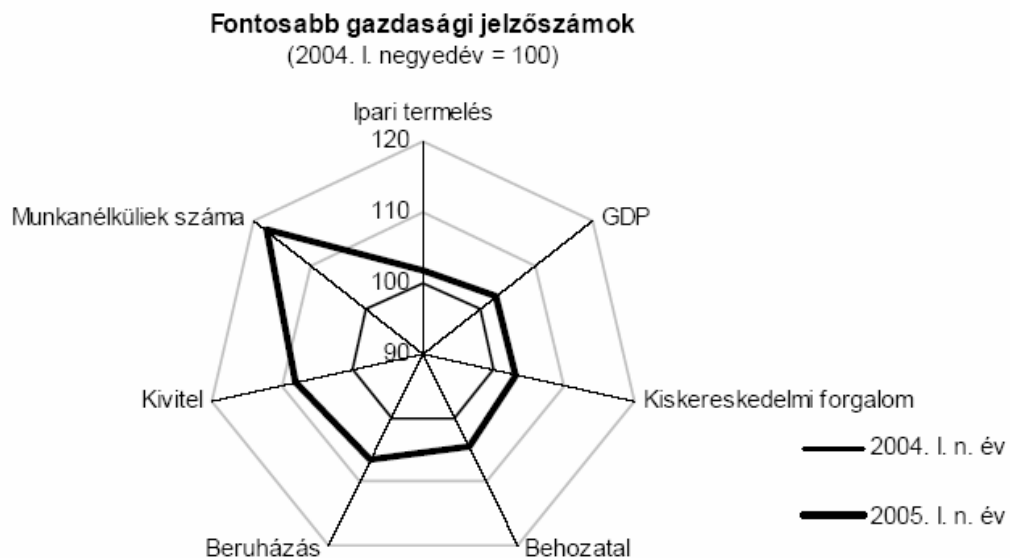
Az Európai Unió (EU-25) tagországainak többsége továbbra is versenyképességi gondokkal küzd, így a térség a tavalyi szerény fejlődési ütemet sem tudta megőrizni. Az EU-25-ben az I. negyedévi GDP 1,7%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában mért szintet. Az újonnan csatlakozott országokban általában néhány százalékponttal gyorsabb ütemben (például Litvániában 5,5-al, Lengyelországban 2,1%-kal, Magyarországon 2,9%-kal) nőtt a GDP.

Az EU-tagországok többségében az I. negyedév folyamán gyengült a gazdasági konjunktúra. Magyarországon a GDP növekedési ütemének lassulását a termelés (kibocsátás) oldaláról az ártermelő ágak (ipar, építőipar, mezőgazdaság) tavalyinál lassúbb fejlődése váltotta ki.

Az ipar bruttó termelése 2005 I. negyedévében 1,7%-kal emelkedett. Folytatódott a *kivitel visszaesése* a már csak kis gazdasági súlyt képviselő, úgynevezett könnyűipari ágazatokban, kivéve a bútorgyártást. Az ipari termékek iránti *belföldi kereslet* közel 2,9%-kal emelkedett az előző év azonos időszakához képest. A kereslet változása a termékek rendeltetés szerinti csoportjaiban nagyon eltérő volt. A *tartós* és a *nem tartós fogyasztási cikkek esetében visszaesett az értékesítés*, amiben a lakosság jövedelmének szerényebb növekedése és az import eredetű árucikkek iránti változatlanul nagyobb érdeklődés egyaránt szerepet játszott.

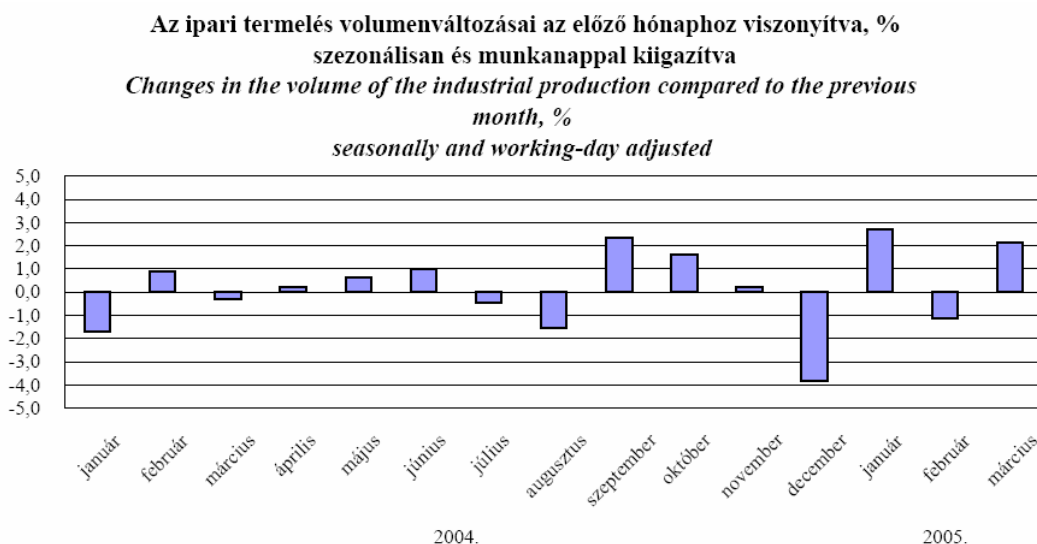
A kiskereskedelmi eladások volumene az I. negyedévben fele akkora ütemben (3%-kal) nőtt, mint tavaly ilyenkor. A kiskereskedelmi eladások mérsékeltebb növekedése a lakosság jövedelmi helyzetének alakulását tükrözi.

Forrás: KSH Jelenti

2.) A termelési és értékesítési folyamatok 2005 I. negyedében

2005 év első hónapjaiban folytatódott az *ipari termelés és értékesítés növekedése*, de az ütem lassult. A februári visszaesést követően márciusban újra növekedett a termelés az export bővülése folytán.

Forrás: KSH Gyorstájékoztató, Ipar 2005. március

Az egyes ágazatok fejlődése a negyedév folyamán azonban *nem volt egyenletes*. Az ipari termelés 1,7%-kal bővült, a belföldi értékesítés 2,9%-kal, az export pedig 1,4%-kal. Az ipari fejlődést így a belföldi értékesítés nagyobb arányú bővülése határozta meg.

Eltérő folyamat indult el a *bútorgyártás* és a *fafeldolgozó ipar* területén is. A bútorgyártásnál a kedvező évkezdeti indulást követően a belföldi piacra történő szállításoknál már *márciustól egy visszaesés következett be*, az exportszállítások még bővültek, a növekedés mértéke azonban csökkent.

A *fafeldolgozó ágazatnál*, úgy a belföldi, mint az export szállításoknál már március hónapban egy visszaesésre került sor, ami az egész negyedévi fejlődést visszavetette.

A bútorgyártás és fafeldolgozó ipar 2005 év termelése és értékesítése

/5 fő feletti vállalkozások/

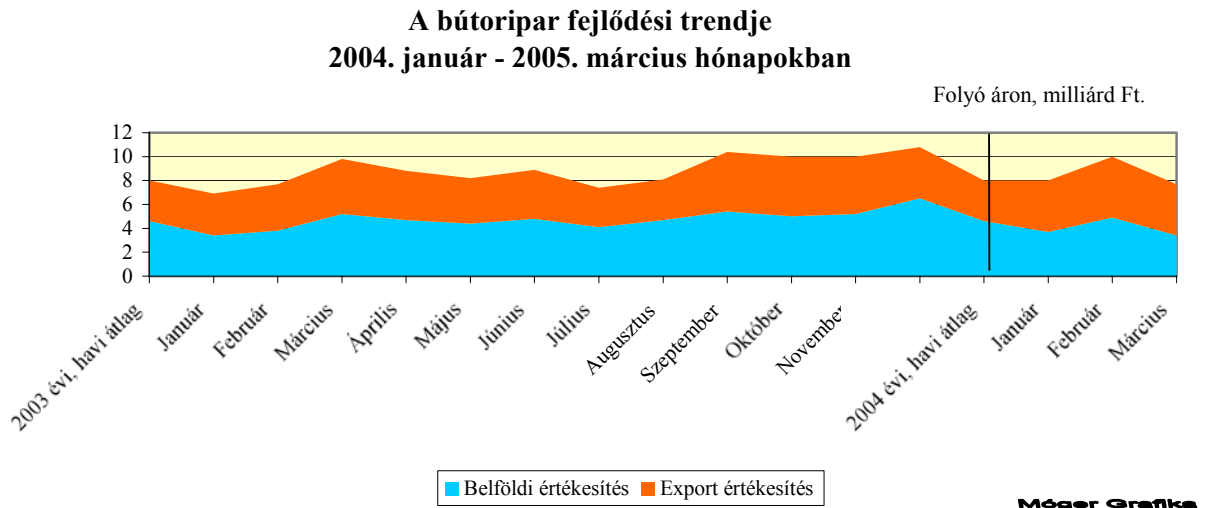
Volumenindex: előző év = 100

Ágazat	Termelés		Belföldi értékesítés		Export	
	2005		2005		2005	
	jan.-márc.	március	jan.-márc.	március	jan.-márc.	március
Bútorgyártás	106,0	96,8	101,9	88,3	114,2	109,2
Fafeldolgozás	96,1	87,7	89,6	83,7	101,7	92,6
Ipar összesen	101,7	101,4	102,9	103,6	102,3	101,4

Forrás: KSH Gyorstájékoztató, Ipar 2005. március

Figyelemmel a gazdaság eddigi folyamataira, a tervezett kormányzati intézkedések várható hatására, az év hátralevő részében a bútorgyártás és a fafeldolgozó iparban további értékesítési nehézségekkel lehet számolni. Egyedüli kitörési pontként az export szállítások növelése jöhet számításba, ehhez azonban a termelési struktúra megfelelő átalakítására lenne szükség.

A bútorgyártás terén kialakult folyamatokat az alábbi grafika szemlélteti:

Jellemző tendenciák:

- 2004-ben, a csatlakozást követő időszakban a bútorgyártás belföldi értékesítési terén, elindult egy növekedési folyamat. Ez a folyamat a januári visszaesést követően, megváltozott. A *belföldi értékesítés* a kezdeti növekedés után márciusban már visszaesett.
- Az *export szállítások* a negyedév folyamán az előző év azonos időszakához képest növekedtek, a múlt év IV. negyedévi szintet azonban nem érte el. A növekedés mértéke azonban csökkenő tendenciát mutat.
- Mindezek a folyamatok arra utalnak, hogy a vállalkozások egy jelentős részénél leépülési folyamatok indultak el, aminek a mértékét ma még nem lehet megítélni.

3.) Külkereskedelmi termékforgalom

A 2005. I. negyedévében kialakult negatív folyamatokat a külkereskedelmi forgalom adatai is visszatükrözik.

Fa, faáru és bútór termékek külkereskedelmi forgalma 2000-2005-ben

/ Az ENSZ egységes nemzetközi kereskedelmi termékjegyzéke, a „SITC Rev.3” szerinti csoportosítás /

Folyó áron millió Ft.

Árucsoport	Behozatal		Kivitel		Egyenleg Milliárd Ft
	Milliárd Ft	Előző év =100	Milliárd Ft	Előző év =100	
24 Fa és parafa (fenyő hengeres fa, lombos rönk, fűrészáru stb.)					
2000	42,1	13,2	41,4	114,4	-0,7
2002	47,1	111,9	38,2	92,2	-8,9
2003	50,5	107,2	38,4	100,5	-12,1
2004	58,4	115,6	36,8	95,6	-21,6
2005. jan.-márc.	9,1	79,5	8,4	79,6	-0,7
63 Faáru /bútór kivételével / (furnér, forgácslap, farostlemez, rétegelt lemez, fa csomagolóanyagok, ajtó, ablak, fatömegcikk stb.)					
2000	39,2	140,5	61,2	119,3	+22,0
2002	53,1	135,5	66,3	108,3	+13,2
2003	60,7	114,3	67,4	101,7	+6,7
2004	64,1	105,6	70,8	104,8	+6,7
2005. jan.-márc.	13,2	84,0	15,3	92,8	+2,8
82 Bútor és bútorelem (bútor, bútoralkatrész, matrac stb.)					
2000	75,3	130,1	157,4	119,5	+82,1
2002	87,9	116,7	176,1	111,9	+88,2
2003	95,4	108,5	185,1	105,1	+89,7
2004	104,0	108,8	192,3	103,8	+88,3
2005. jan.-márc.	25,3	98,6	46,9	91,9	+21,6
Bútor és faipari termékek összesen					
2000	156,6	115,7	260,0	118,6	+102,4
2002	188,1	120,1	280,6	107,9	+92,5
2003	206,6	109,8	290,9	105,7	+84,3
2004	226,5	109,6	299,9	103,1	+73,4
2005. jan.-márc.	47,6	90,2	70,6	90,4	+23,0

Forrás: KSH

- A feldolgozó ágak jelentős részénél a kivitel nem érte el a múlt évi szintet. Ezek közé tartoznak a faipari ágazatokat reprezentáló árucsoportok forgalmi adatai is.
- A korábbi évekhez képest rendhagyó módon alakult 2005. I. negyedévében a fa, faáru és bútór behozatal és kivitel csökkenése.
- Az alapanyag importcsökkenések a lakásépítés lefékeződésével és a gazdaság lassú növekedésével ill. visszaesésével függnek össze.
- A bútór behozatal visszaesése követi a többi tartós fogyasztási cikk forgalmának csökkenését. Visszaestek a gépkocsi eladások is március hónapban (a bútórimport adatai tartalmazzák a gépkocsiülés behozatalát is).

4.) Kiskereskedelmi forgalom alakulása 2005. I. negyedév

Mérséklődött a kiskereskedelmi forgalom növekedése. A naphatástól megtisztított volumenindex 2005. első 3 hónapjában az alábbiak szerint alakult.

A kiskereskedelmi forgalom volumenindexe

Előző év azonos időszaka = 100

Időszak	Kiskereskedelmi forgalom összesen	Bútor, háztartási cikk forgalom összesen
2004		
- január	106,7	112,8
- február	106,0	107,4
- március	105,1	110,8
2005		
- január	103,1	108,1
- február	102,5	104,5
- március	103,5	100,9

Forrás: KSH

A kiskereskedelmi forgalom változatlan áron 2004-ben 5,8%-kal növekedett, ezen belül a bútor-, háztartási cikk-, építőanyag forgalom dinamikusán, 10,5%-kal növekedett.

2005. I. negyedévében mérséklődött a növekedés. A kiskereskedelmi forgalom 4,4%-kal bővült, tehát a növekedés mértéke fele az előző évnek, ezen belül a bútor, háztartási cikk, építőanyag forgalom 4,8%-kal növekedett. Márciusban a naphatástól megtisztított volumenindex növekedése 0,9%-ra mérséklődött. Ez is arra utal, hogy a jelenlegi gazdasági folyamatok mellett a bútor kiskereskedelmi forgalom bővülésével nem lehet számolni.

5.) Fogyasztói árak alakulása 2005. január - április

Külön figyelmet érdemel 2005. első hónapjaiban a fogyasztói árak alakulása.

2004. áprilisához viszonyítva 2005-ben 3,9%-kal növekedtek a fogyasztói árak. A tartós fogyasztási cikkek esetében azonban folytatódott a múlt évben elindult *csökkenési folyamat*. A csökkenés mértéke ebben az évben meghaladta az előző évi szintet.

Árindex az év elejétől

Előző év azonos időszaka = 100

Időszak	Összesen	Tartós fogyasztási cikkek
2004		
- január	106,6	99,1
- január – február	106,9	99,3
- január -március	106,8	99,3
- január -április	107,0	99,4
2005		
- január	104,1	98,6
- január – február	103,6	98,4
- január -március	103,6	98,5
- január -április	103,7	98,4

Forrás: KSH

6.) A hazai bútorigar versenyképességének alakulása 2004-ben

A vámstatisztika adata szerint a 94-es árucsoport körébe tartozó bútorigar termékek külkereskedelmi forgalma 2004-ben az alábbiak szerint alakult:

Bútorigar-bútorigar elem külkereskedelmi forgalma 2004-ben

Kód	Árucsoport	Behozatal		Kivitel	
		Milliárd Ft	Megoszlás %-a	Milliárd Ft	Megoszlás %-a
9401	Ülőbútorigar és alkatrész	54,7	53,6	151,1	82,5
9403	Egyéb bútorigar és részei	45,4	44,5	31,6	17,3
9404	Ágybetét, matrac	2,0	1,9	0,3	0,2
	Bútorigar alkatrészrel együtt	102,1	100,0	183,0	100,0

Forrás: A Magyar Bútorigar és Faipari Szövetség Adatbázisa

A 9401-es és a 9403-as árucsoport tartalmazza a közvetlen fogyasztásra nem kerülő alkatrészek (9401-90, 9403-90) szállítását is, az alkatrészek zöme gépkocsiba beépíthető ülés, fémbútorigar, vázszerkezet stb. Ezek nélkül a bútorigar forgalom az alábbiak szerint alakult:

Fogyasztásra kerülő bútorok behozatala és kivitele 2004-ben

Kód	Árucsoport	Behozatal		Kivitel	
		Milliárd Ft	Megoszlás %-a	Milliárd Ft	Megoszlás %-a
9401	Ülőbútorigar	13,7	25,6	32,8	70,4
9403	Egyéb bútorigar	37,8	70,7	13,5	29,0
9404	Ágybetét, matrac	2,0	3,7	0,3	0,6
	Bútorigar összesen	53,5	100,0	46,6	100,0

Forrás: A Magyar Bútorigar és Faipari Szövetség Adatbázisa

A hazai bútorigar piac és a versenyhelyzet alakulása szempontjából fenti szállításokat vehetjük figyelembe.

Versenyképesség a belföldi piacon

A hazai bútorigar belföldi értékesítése 2003-2004-ben az alábbiak szerint alakult:

A bútorigar gyártás belföldi értékesítése 2003-2004

Folyó áron, milliárd Ft

Kód	Ágazat	2003	2004	Volumenindex	Értékindex
3611	Ülőbútorigar gyártás	16,9	17,5	100,2	103,6
3612	Irodabútorigar gyártás	10,0	9,8	96,2	98,0
3613	Konyhai bútorok gyártása	3,2	4,3	134,4	134,4
3614	Egyéb bútorok gyártása	22,1	22,1	97,5	100,0
3615	Ágybetét, matrac gyártása	3,4	3,5	101,7	102,9
361	Bútorigar gyártás összesen	55,7	57,2	100,4	102,7

- Az összehasonlító adatok szerint két ágazatnál – az irodabútorigar gyártásnál, valamint az egyéb bútorok gyártásánál visszaesett a belföldi piacra történő értékesítés. A többi ágazatnál az értékesítés bővülésére került sor.

A vámstatisztika adata szerint 2002-2004 között a fogyasztásra kerülő bútorok behozatala árucsoportok szerint az alábbiak szerint alakult:

Bútor behozatal árucsoportonként 2002-2004*

Folyó áron, milliárd Ft.

Árucsoport	2002	2003	2004	Index 2004/2003	Index 2004/2002
Ülőbútor	11,2	14,4	13,7	95,1	122,3
Irodabútor	4,8	5,4	4,9	90,7	102,1
Fém-bútor, üzletberendezés	6,1	6,2	5,2	83,8	85,2
Konyhabútor	2,4	2,7	2,7	100,0	112,5
Hálószobabútor	3,5	4,0	3,9	97,5	111,4
Ebéd- és lakószobabútor	9,4	11,5	11,1	96,5	118,1
Egyéb fabútor	5,7	6,7	7,3	109,0	128,1
Egyéb bútor (műanyag, nád stb.)	1,9	2,2	2,7	122,7	142,1
Ágybetét, matrac	1,4	1,9	2,0	105,3	142,9
Bútor behozatal összesen	46,4	54,9	53,5	97,4	115,3

Forrás: KSH adatszolgáltatás

*: Fogyasztásra kerülő bútorok, alkatrész – elem, gépkocsi ülés nélkül.

- Az árucsoportos adatok szerint 2004-ben 5 árucsoportnál csökkent a behozatal, legnagyobb mértékben az irodabútoroknál. 4 árucsoportnál ugyanakkor bővültek a szállítások, ami a hazai ipar versenyhelyzetének romlását mutatja.
- Az import bútorok struktúrája 2004-ben ugyanis jelentősen megváltozott. A szállítások az alacsonyabb árfekvésű, olcsóbb bútorok felé tolódtak el. Ehhez a választékhoz a hazai bútorgyártók jelentős része nem tudott kapcsolódni, így a mérsékelt import ellenére a vállalkozások jelentős részénél szállítási nehézségekre, a termelés visszaesésére került sor.

Versenyképesség a külföldi piacon

A világpiacon kialakult recesszió hatására a hazai bútorgyártás export értékesítései 2004-ben az alábbiak szerint alakultak:

A bútorgyártás export értékesítése 2003-2004

Folyó áron, milliárd Ft

Kód	Ágazat	2003	2004	Volumenindex	Értékindex
3611	Ülőbútorgyártás	24,8	30,9	122,3	124,6
3612	Irodabútor gyártás	0,6	4,1	791,5	683,3
3613	Konyhai bútorok gyártása	2,3	2,4	99,5	104,3
3614	Egyéb bútorok gyártása	13,7	12,3	95,2	89,8
3615	Ágybetét, matrac gyártása	0,0	0,1	84,5	85,0
361	Bútorgyártás összesen	40,7	49,8	120,7	122,4

- Az ülőbútorgyártás kivételével az ágazatok többségénél csökkentek az exportszállítások. (Az irodabútor gyártásánál egy strukturális változásra került sor, emiatt növekedtek a szállítások.) Ez azt is jelenti, hogy az ágazatok többségénél csökkent a versenyképesség a külföldi piacon.

A vámstatisztika adata szerint 2002-2004 között a bútor kivitel árucsoportok szerint az alábbiak szerint alakult:

Bútor kivitel árucsoportonként 2002-2004*

Folyó áron, milliárd Ft.

Árucsoport	2002	2003	2004	Index 2004/2003	Index 2004/2002
Ülőbútor	29,7	29,9	32,8	109,7	110,4
Irodabútor	2,2	2,0	1,7	85,0	77,3
Fém-bútor, üzletberendezés	2,7	3,4	3,6	105,9	133,3
Konyhabútor	0,2	0,3	0,3	100,0	150,0
Hálószobabútor	0,6	0,4	0,4	100,0	66,7
Ebéd- és lakószobabútor	4,4	3,2	3,5	109,4	79,5
Egyéb fabútor	3,7	3,0	3,3	110,0	89,2
Egyéb bútor (műanyag, nád stb.)	0,4	0,3	0,7	233,3	175,0
Ágybetét, matrac	0,2	0,1	0,3	300,0	150,0
Bútor kivitel összesen	44,0	42,6	46,6	109,4	105,9

Forrás: KSH adatszolgáltatás

*: Fogyasztásra kerülő bútorok, alkatrész – elem, gépkocsi ülés nélkül.

- Fenti adatok szerint az ülőbútor export tartósan és versenyképesen tud résztvenni a világpiacon.
- A többi árucsoport esetében *esetleges* a külföldi piacokon való részvétel. ennek tartós növeléséhez fejlesztésekre, a termékstruktúra megfelelő átalakítására lenne szükség.

Budapest, 2005. június 12.

Dr. Laskay Lajos